

۵۲۹۲۰/۴۰۵۱۲

۹۵، ۴، ۹

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

"با صلوٰات بر محمد و آل محمد"

دیپرخانه شورای نگهبان	شماره دست:
۹۵/۱۵/۱۳۱۰	تاریخ ثبت:
۱۳۹۵/۴/۹	ساعت ورود:
کد پرونده:	

جناب آقای دکتر لاریجانی
رییس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "معاهده بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین در زمینه معاضدت حقوقی دو جانبه در موضوعات کیفری" که به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه ۱۳۹۵/۲/۲۶ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت دادگستری، وزارت امور خارجه، دیپرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۵۲۹۲۰/۴۰۵۱۲

۹۵، ۴، ۸

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

مقدمه توجیهی:

نظر به لزوم استقرار روشنمند همکاری‌های قضایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدبیر و ایجاد بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه‌سازی برای گسترش مناسبات دو کشور و ارتقای سطح همکاری دو جانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

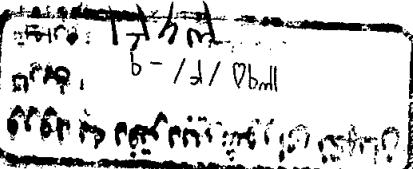
لایحه معاہده بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین در زمینه معاهدت حقوقی دو جانبه در موضوعات کیفری

ماده واحده - معاہده بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین در زمینه معاهدت حقوقی دو جانبه در موضوعات کیفری مشتمل بر یک مقدمه و بیست و چهار ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری

وزیر امور خارجه

معاهده بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین در زمینه معاضدت حقوقی دوجانبه در موضوعات کیفری

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین (که از این پس طرف‌ها خوانده می‌شوند)، با هدف بهبود همکاری موثر بین دو کشور در زمینه معاضدت حقوقی دوجانبه در موضوعات کیفری، بر پایه احترام متقابل به حاکمیت، برابری و منافع متقابل، تصمیم به انعقاد این معاهده گرفته‌اند و به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱

دامنه شمول معاهده

- ۱- طرف‌ها طبق مفاد این معاهده، گسترده‌ترین سطح معاضدت حقوقی دو جانبه در تحقیقات کیفری، پیگردها و رسیدگی‌های قضایی در موضوعات کیفری را تمهید خواهند نمود.
- ۲- این معاضدت شامل موارد زیر خواهد بود:
 - (الف) ابلاغ اوراق مربوط به رسیدگی‌های کیفری از جمله احضاریه قانونی؛
 - (ب) اخذ شهادت یا اظهارات اشخاص؛
 - (پ) ارائه مدارک، سوابق و اقلام ادله؛
 - (ت) تحصیل و ارائه ارزیابی‌های کارشناسی؛
 - (ث) تعیین مکان و شناسایی اشخاص؛
 - (ج) انجام بازررسی یا معاینات؛
 - (ج) احضار اشخاص برای ادای شهادت یا مساعدت در تحقیقات؛
 - (ح) انتقال اشخاص بازداشت شده به منظور ادای شهادت یا مساعدت در تحقیقات؛
 - (خ) انجام تحقیق، بررسی، توقیف و ضبط اشیاء از جمله ابزار جرم؛
 - (د) معاضدت در شناسایی، مصادره و یا استرداد اموال و درآمدهای حاصل از ارتکاب فعالیت‌های مجرمانه و ابزار جرم؛
 - (ذ) اعلام نتایج رسیدگی‌های کیفری و ارائه سوابق کیفری؛
 - (ر) تبادل اطلاعات در زمینه قوانین؛ و
 - (ز) هر شکل همکاری دیگر که با قوانین طرف درخواست شونده تعارض نداشته باشد.
- ۳- این معاهده صرفا در زمینه معاضدت حقوقی دو جانبه بین طرف‌ها اعمال خواهد شد.

ماده ۲

چکونگی برقراری ارتباط

- ۱- از نظر این معاهده، مراجع مرکزی تعیین شده از سوی طرف‌ها در زمینه موضوعاتی که در دامنه شمول این معاهده قرار می‌گیرد از طریق مجاری دیپلماتیک با یکدیگر ارتباط برقرار خواهند نمود.
- ۲- مراجع مرکزی موضوع بند (۱) این ماده از سوی جمهوری اسلامی ایران، وزارت دادگستری و از سوی جمهوری خلق چین، وزارت دادگستری خواهد نمود.
- ۳- چنانچه هر کدام از طرف‌ها مرجع مرکزی تعیین شده خود را تغییر دهد، طرف دیگر را از طریق مجاری دیپلماتیک از تغییر مذبور مطلع خواهد نمود.

دفترهیئت دولت

ماده ۳

زمینه های رد یا تعویق معارضت

۱- طرف درخواست شونده می تواند در صورت وقوع یکی از شرایط زیر از ارائه معارضت امتناع نماید:

(الف) درخواست مربوط به عملی باشد که طبق قوانین طرف درخواست شونده جرم محسوب نمی شود.

(ب) طرف درخواست شونده درخواست را مربوط به جرم سیاسی بداند، مگر این که جرم مذکور از جرایم تروریستی، یا جرایمی باشد که به موجب کنوانسیون های بین المللی که هر دو طرف از کشورهای عضو آن به شمار می روند، جرم سیاسی تلقی نشود.

(پ) درخواست مربوط به جرمی باشد که منحصرآ یک جرم نظامی به حساب می آید.

(ت) طرف درخواست شونده بنا بر دلایل اساسی معتقد باشد که درخواست با هدف تحقیق، پیگرد، مجازات یا دیگر رسیدگی ها علیه شخص بر مبنای نژاد، جنسیت، مذهب، تابعیت یا عقاید سیاسی وی صورت گرفته است، یا اینکه موقعیت شخص در رسیدگی های قضایی به یکی از دلایل مذکور ممکن است مورد پیش قضاوت قرار گیرد.

(ث) طرف درخواست شونده به خاطر جرم موضوع درخواست علیه همان مظنون یا متهم در حال انجام رسیدگی های کیفری باشد، یا رسیدگی ها را به پایان رسانده یا حکم نهایی صادر کرده باشد.

(ج) طرف درخواست شونده بر این عقیده باشد که اجرای درخواست به حاکمیت، امنیت، نظم عمومی یا منافع عمومی اساسی آن لطمه خواهد زد؛ و

(ج) طرف درخواست شونده معارضت درخواستی را فاقد ارتباط اساسی با رسیدگی های کیفری تلقی نماید.

۲- چنانچه اجرای درخواست با تحقیق، پیگرد یا رسیدگی های قضایی که در طرف درخواست شونده جریان دارد، تداخل نماید، طرف درخواست شونده می تواند ارائه معارضت را به تعویق اندازد.

۳- طرف درخواست شونده، پیش از رد درخواست یا تعویق اجرای آن، امکان ارائه معارضت تحت شرایطی که ضروری می داند را بررسی خواهد نمود. چنانچه طرف درخواست کننده، معارضت را با رعایت شرایط مذکور پذیرد، آنها را رعایت خواهد کرد.

۴- چنانچه طرف درخواست شونده ارائه معارضت را رد نماید یا به تعویق اندازد، طرف درخواست کننده را از دلایل رد یا تعویق مطلع خواهد نمود.

ماده ۴

شكل و محتوای درخواست ها

۱- درخواست معارضت باید به صورت مكتوب و با امضاء یا ممهور به مهر مرجع مرکزی طرف درخواست کننده باشد. در موارد ضروری، طرف درخواست کننده می تواند درخواست خود را به صورت های دیگری مثل تلگراف، دورنگار یا رایانامه که برای طرف درخواست شونده قابل پذیرش باشد، انجام دهد و طرف درخواست کننده باید فوری پس از آن درخواست را به صورت مكتوب همانگونه که در ماده (۲) تصریح شده، تایید نماید.

۲- درخواست معارضت باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) نام مرجع صلاحیتدار که در حال انجام تحقیق، تعقیب یا رسیدگی های قضایی مربوط به درخواست است؛

(ب) شرح ماهیت موضوع درخواست، خلاصه وقایع مرتبط با موضوع و متن مقررات قوانین حاکم؛

(پ) توصیف معارضت مورد نظر، هدف و ارتباط آن با رسیدگی های کیفری؛ و

(ت) محدودیت زمانی که ظرف آن مدت، تمايل به اجرای درخواست وجود دارد.

۳- تا آنجا که ممکن و ضروری است، درخواست معارضت باید همچنین شامل موارد زیر باشد:

(الف) اطلاعات در مورد هویت و محل اقامت شخصی که تحصیل دلیل از وی مورد درخواست است؛

- ب) اطلاعات در مورد هویت و محل اقامت شخصی که باید ابلاغ به وی صورت گیرد و ارتباط وی با جریان رسیدگی؛
- پ) اطلاعات مربوط به هویت و محلی که احتمال وجود شخص در آن یا شناسایی وی وجود دارد؛
- ت) توصیف اشیایی که قرار است بازرسی یا معاینه شوند؛
- ث) توصیف اشیایی که قرار است جستجو، بازرسی، توقیف و مصادره شوند؛
- ج) توصیف اموال و عوایدی که قرار است شناسایی، مصادره ویا مسترد شوند؛
- چ) توضیح هر روش خاص مطلوب برای پیروی در اجرای درخواست و دلایل آن با رعایت بند (۲) ماده (۶)؛
- ح) توضیح در خصوص الزام محترمانگی و دلایل آن؛
- خ) اطلاعات در مورد هزینه‌ها و فوق العاده استحقاقی مربوط به شخصی که دعوت شده است تا در طرف درخواست کننده جهت تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات حاضر گردد؛
- د) فهرست سوالاتی که قرار است شاهد پاسخ دهد؛
- ذ) هرگونه اطلاعات دیگری که می‌تواند اجرای درخواست را تسهیل نماید.
- ۴- هویت موضوع بند (۳) این ماده می‌تواند شامل نام خانوادگی، نام، نام پدر، تابعیت و شغل گردد.
- ۵- چنانچه طرف درخواست شونده، محتوای ارائه شده در درخواست را جهت رسیدگی به درخواست کافی نداند می‌تواند درخواست اطلاعات تکمیلی نماید.
- ۶- درخواست‌ها و مدارک مؤید ادعا که طبق این معاهده درخواست می‌گردد، باید در دو نسخه تهیه شود.

۵ ماده

زبان

- ۱- درخواست‌ها و مدارک مؤید ادعا که طبق این معاهده ارائه می‌گردد، باید به همراه ترجمه‌ای به زبان طرف درخواست شونده یا انگلیسی باشد.
- ۲- طرف درخواست شونده در ارائه معارضت به طرف درخواست کننده از زبان رسمی خود یا زبان انگلیسی استفاده خواهد نمود.

۶ ماده

اجرای درخواست‌ها

- ۱- طرف درخواست شونده درخواست معارضت را طبق قوانین ملی خود اجرا خواهد نمود.
- ۲- طرف درخواست شونده می‌تواند تا حدی که مغایر با قوانین ملی آن نباشد، درخواست معارضت را به روی که از سوی طرف درخواست کننده، درخواست شده است، اجرا نماید.
- ۳- طرف درخواست شونده باید فوری طرف درخواست کننده را از نتایج اجرای درخواست مطلع نماید. چنانچه معارضت درخواستی قابل ارائه نباشد، طرف درخواست شونده باید دلایل را فوری به اطلاع طرف درخواست کننده برساند.

۷ ماده

محترمانگی و محدودیت استفاده

- ۱- چنانچه طرف درخواست کننده درخواست نماید، طرف درخواست شونده باید محترمانگی درخواست از جمله محتوای درخواست، مدارک مؤید ادعا و هرگونه اقدام انجام شده طبق درخواست را حفظ نماید. در صورتی که انجام درخواست بدون نقض محترمانگی آن ممکن نباشد، طرف درخواست شونده، طرف درخواست کننده را آگاه خواهد کرد و در این صورت طرف اخیر تعیین خواهد نمود که درخواست باید با این وجود اجرا شود یا نشود.

دفتر هیئت دولت

- طرف درخواست کننده باید اطلاعات و شواهد ارائه شده از سوی طرف درخواست شونده را چنانچه طرف اخیر درخواست نماید محترمانه نگاه دارد، یا باید از چنین اطلاعات یا شواهدی صرفاً تحت قیود و شرایط مشخص شده از سوی طرف درخواست شونده استفاده نماید.

- طرف درخواست کننده بدون رضایت قبلی طرف درخواست شونده، اطلاعات یا شواهدی را که به موجب این معاهده دریافت نموده، برای هدفی غیر از آنچه در درخواست قید شده است، مورد استفاده قرار نخواهد داد.

ماده ۸

ابلاغ اوراق

۱- طرف درخواست شونده بنا به درخواست طرف درخواست کننده باید ابلاغ اوراق از جمله احضاریه را که از سوی طرف درخواست کننده ارسال می‌شود، با رعایت قوانین ملی خود اجرا نماید.

۲- طرف درخواست شونده باید پس از اجرای ابلاغ، گواهی ابلاغ که مشخص کننده تاریخ، مکان و روش ابلاغ می- باشد و توسط مرجع ابلاغ کننده سند امضاء و مهر گردیده است را به طرف درخواست کننده ارائه دهد.

ماده ۹

تحصیل دلیل

۱- طرف درخواست شونده باید طبق قوانین ملی خود و بنا به درخواست، تحصیل ادله نماید و آن را به طرف درخواست کننده ارسال نماید.

۲- چنانچه درخواست مربوط به ارسال اسناد یا سوابق باشد، طرف درخواست شونده می‌تواند رونوشت‌های مصدق یا تصاویر آن را ارسال نماید. در هر حال چنانچه طرف درخواست کننده صریحاً ارسال اصل مدارک را لازم بداند، طرف درخواست شونده باید تا جایی که ممکن است الزام مذبور را محقق نماید.

۳- تا جایی که با قوانین طرف درخواست شونده مغایرت نداشته باشد، اسناد و دیگر اشیایی که قرار است طبق این ماده به طرف درخواست کننده ارسال شود، باید به نحوی تصدیق گردد که از سوی طرف درخواست کننده به منظور قابل پذیرش نمودن آنها طبق قوانین آن درخواست شده است.

۴- طرف درخواست شونده تا جایی که با قوانین آن مغایرت نداشته باشد، باید حضور اشخاصی از مقام‌های طرف درخواست کننده را به نحوی که در درخواست مشخص گردیده، در زمان اجرای درخواست تجویز نماید و باید به این افراد اجازه دهد از طریق کارکنان مراجع ذی صلاح طرف درخواست شونده، از شخصی که قرار است از وی تحصیل دلیل شود پرسش نمایند. به این منظور طرف درخواست شونده باید فوری طرف درخواست کننده را از زمان و مکان اجرای درخواست مطلع نماید.

ماده ۱۰

امتناع از تأمین دلیل

۱- شخصی که به موجب این معاهده از او درخواست تأمین دلیل گردیده است، می‌تواند از تأمین دلیل خودداری نماید مشروط بر این که قوانین طرف درخواست شونده در شرایط مشابه در جریان رسیدگی هایی که در طرف درخواست شونده اقامه شده است به وی اجازه عدم تأمین دلیل را داده باشد.

۲- چنانچه شخصی که به موجب این معاهده ملزم به تأمین دلیل گردیده، ادعا کند که طبق قوانین طرف درخواست کننده از حق یا امتیاز استنکاف از تأمین دلیل برخوردار است، طرف درخواست شونده باید طرف درخواست کننده را از نظر شخص مذبور مطلع کرده و از طرف درخواست کننده درخواست نماید مدرک وجود یا عدم وجود حق یا امتیاز

را ارائه نماید. گواهی ارائه شده از سوی طرف درخواست کننده باید به عنوان دلیل کافی وجود حق یا امتیاز مذبور تلقی شود مگر آنکه دلیلی آشکار برخلاف آن وجود داشته باشد.

ماده ۱۱

حضور اشخاص برای تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات

- طرف درخواست شونده باید به درخواست طرف درخواست کننده، کارشناس یا شاهد را برای حضور در مقابل مقام‌های مربوط در قلمرو طرف درخواست کننده به منظور تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات دعوت نماید. طرف درخواست کننده باید میزان فوق العاده و هزینه‌های قابل پرداخت به شخص را مشخص نماید. طرف درخواست شونده باید فوری طرف درخواست کننده را از پاسخ شخص مطلع نماید.
- طرف درخواست کننده، درخواست حضور، شخص در قلمرو خود به منظور تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات را باید حداقل (۶۰) روز قبل از حضور برنامه‌ریزی شده وی، ارسال نماید. در موارد ضروری طرف درخواست شونده می‌تواند با مدت کمتری موافقت نماید.

ماده ۱۲

انتقال اشخاص در حبس برای تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات

- طرف درخواست شونده می‌تواند به درخواست طرف درخواست کننده موقتاً شخص محبوس در قلمرو خود را جهت تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات به طرف درخواست کننده منتقل نماید، مشروط بر اینکه آن شخص نیز به این انتقال رضایت داده باشد و طرف‌ها قبل از توافق کتبی در زمینه شرایط انتقال رسیده باشند.
- چنانچه در حبس نگه داشتن شخص منتقل شده طبق قولان طرف درخواست شونده ضروری باشد، طرف درخواست کننده باید آن شخص را در حبس نگه دارد.
- طرف درخواست کننده باید شخص منتقل شده را فوری پس از اتمام تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات به طرف درخواست شونده منتقل نماید.
- از نظر این ماده، مدت زمانی که طی آن شخص منتقل شده در طرف درخواست کننده در حبس بوده، از مدت حبس وضع شده در طرف درخواست شونده کسر خواهد شد.

ماده ۱۳

حمایت از شهود و کارشناسان

- شاهد یا کارشناس حاضر در قلمرو طرف درخواست کننده نباید از سوی آن طرف برای هر فعل یا ترک فعلی که قبل از ورود شخص به داخل قلمرو آن مرتكب شده مورد تحقیق، تعقیب، بازداشت، مجازات یا تحت هر محدودیت دیگر که سالب آزادی فردی باشد، قرار گیرد، یا بدون رضایت قبلی طرف درخواست شونده و شخص مذبور ملزم به تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات، تعقیب یا رسیدگی دیگری غیر از مواردی شود که مربوط به درخواست است.
- چنانچه شخص موضوع بند (۱) این ماده قلمرو طرف درخواست کننده را طرف مدت (۱۵) روز پس از اعلام رسمی مبنی بر اینکه حضور وی ضروری نیست، ترک ننماید یا آنکه پس از ترک به اختیار خود به آنجا بازگردد اعمال بند (۱) این ماده متوقف خواهد شد. اما این مدت، شامل مدت زمانی نخواهد شد که طی آن شخص به دلایل خارج از اراده خود نتواند قلمرو طرف درخواست کننده را ترک کند.
- شخصی که از تأمین دلیل یا مساعدت در تحقیقات طبق ماده (۱۱) و (۱۲) خودداری می‌نماید، باید به دلیل امتناع مذبور مشمول هیچ گونه مجازات یا محدودیت اجباری آزادی فردی قرار گیرد.

دفتر هیئت دولت

۱۴ ماده

تحقیق، جستجو، انسداد و توقیف

- ۱- طرف درخواست شونده تا حدودی که قانون ملی آن اجازه می‌دهد، درخواست تحقیق، جستجو، انسداد و توقیف اشیاء مربوط به تأمین دلیل از جمله ابزار جرم را اجرا می‌نماید.
- ۲- طرف درخواست شونده باید نتایج اجرای درخواست از جمله نتایج تحقیق یا جستجوی محل و شرایط انسداد یا توقیف اشیاء مزبور را به طرف درخواست کننده ارائه نماید.
- ۳- طرف درخواست شونده می‌تواند اشیاء توقیف شده را به طرف درخواست کننده ارسال نماید. طرفها باید در خصوص قیود و شرایط ارسال توافق نمایند.

۱۵ ماده

عودت مدارک، سوابق و اقلام ادله

بنا به درخواست طرف درخواست شونده، طرف درخواست کننده باید اصل مدارک یا سوابق و اقلام ادله را که طرف درخواست شونده طبق ماده (۹) و (۱۴) این معاهده به آن ارائه نموده است، در سریع‌ترین زمان ممکن، به طرف اخیر مسترد نماید.

۱۶ ماده

اموال و عواید ناشی از فعالیت‌های مجرمانه

- ۱- طرف درخواست شونده، باید بنا به درخواست، برای اثبات وجود یا عدم وجود دارایی و عواید حاصل از فعالیت‌های مجرمانه در قلمرو خود تلاش کند و طرف درخواست کننده را از نتیجه آن مطلع نماید. در زمان ارائه درخواست، طرف درخواست کننده باید دلایل مبنی بر احتمال وجود دارایی و عواید فوق‌الذکر در قلمرو طرف درخواست شونده را به طرف اخیر اعلام نماید.
- ۲- چنانچه دارایی و عواید مشکوک حاصل از فعالیت‌های مجرمانه طبق بند (۱) این ماده یافت شوند، طرف درخواست شونده باید بنا به درخواست طرف درخواست کننده اقداماتی را برای شناسایی، انسداد، توقیف و مصادره دارایی و عواید مزبور طبق قوانین داخلی خود اتخاذ نماید.
- ۳- بنا به درخواست طرف درخواست کننده، طرف درخواست شونده باید بر اساس قیود و شرایط مورد توافق دارایی و عواید فعالیت‌های مجرمانه یا عواید حاصل از فروش دارایی مزبور را به طرف درخواست کننده منتقل نماید.
- ۴- در اجرای این ماده، حقوق و منافع قانونی طرف درخواست شونده و هر شخص ثالث نسبت به دارایی و عواید مزبور باید رعایت شود.

۱۷ ماده

اعلام نتایج رسیدگی‌ها در زمینه موضوعات کیفری

طرف درخواست کننده باید بنا به درخواست، طرف درخواست شونده را از نتایج رسیدگی‌ها در زمینه موضوعات کیفری که درخواست معارضت مرتبط با آن می‌باشد، مطلع نماید.

۱۸ ماده

ارائه سوابق کیفری

چنانچه شخصی در طرف درخواست کننده تحت تعقیب یا پیگرد قرار گیرد، طرف درخواست شونده باید بنا به درخواست، سوابق کیفری آن شخص در طرف درخواست شونده را ارائه دهد.

۱۹ ماده

تبادل اطلاعات در ذمینه قوانین

طرفها بنا به درخواست، قوانین و اطلاعات راجع به رویه‌های قضایی در کشور متبع خود را که مرتبط با اجرای این معاهده باشد، به یکدیگر ارائه خواهند نمود.

۲۰ ماده

تصدیق استناد

از نظر این معاهده، هر سندی که طبق ماده ۲ این معاهده ارسال می‌گردد، نیاز به هیچ نوع تصدیقی ندارد، مگر آنکه به گونه دیگری در این معاهده پیش‌بینی شده باشد.

۲۱ ماده

هزینه‌ها

۱- طرف درخواست شونده هزینه اجرای درخواست را تقبل خواهد نمود، اما هزینه‌های زیر بر عهده طرف درخواست کننده خواهد بود:

(الف) هزینه‌های سفر اشخاص به طرف درخواست شونده و اقامت در آن و ترک آنجا به موجب بند (۴) ماده (۹) این معاهده؛

(ب) فوق العاده‌ها یا هزینه‌های سفر اشخاص به طرف درخواست کننده و اقامت در آن و ترک آنجا به موجب مواد (۱۱) یا (۱۲) این معاهده طبق استانداردها یا مقررات محلی که فوق العاده‌ها یا هزینه‌های مذبور صورت گرفته است؛

(پ) هزینه‌های ارزیابی‌های کارشناسی؛ و
ت) هزینه‌های ترجمه.

۲- در صورت درخواست، طرف درخواست کننده باید هزینه‌هایی را که تقبل نموده است، قبل از پرداخت نماید.

۳- چنانچه مشخص شود اجرای درخواست مستلزم هزینه‌های استثنایی است، طرفها برای تعیین قیود و شرایطی که بر اساس آن درخواست می‌تواند اجرا گردد، مشورت خواهند نمود.

۲۲ ماده

سایر مبانی همکاری

این معاهده نباید مانع از ارائه معارضت طرفها به یکدیگر طبق دیگر موافقنامه‌های بین‌المللی حاکم از جمله کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد یا قوانین ملی آنها، بشود. طرفها می‌توانند طبق هر گونه ترتیبات، معاهده یا عرف دیگر نیز همکاری نمایند.

۲۳ ماده

حل و فصل اختلاف

هرگونه اختلاف ناشی از تفسیر یا اجرای این معاهده باید از طریق مشورت بین طرفها حل و فصل گردد.

دفتر هیئت دولت

لازم الاجرا شدن، اصلاح و خاتمه

- هر طرف هنگامی که تمام اقدامات لازم طبق قوانین خود را برای لازم الاجرا شدن این معاهده انجام داده باشد، طرف دیگر را با یادداشت دیپلماتیک مطلع خواهد نمود. این معاهده در سی امین روز از تاریخی لازم الاجرا خواهد شد که در آن یادداشت دیپلماتیک مؤخر ارسال شده است.
- این معاهده می‌تواند در هر زمان با توافق کتبی بین طرفها مورد اصلاح قرار می‌گیرد. هر گونه اصلاح مجبور طبق همان روشی که در بند (۱) این ماده مقرر شده است، لازم الاجرا خواهد شد و بخشی از این معاهده را تشکیل خواهد داد.
- هر یک از طرف‌ها در هر زمان می‌تواند این معاهده را با اعلام کتبی از طریق محاری دیپلماتیک به طرف دیگر فسخ نماید. فسخ (۱۸۰) روز پس از تاریخ ارسال یادداشت مجبور نافذ خواهد شد. فسخ این معاهده تأثیری بر درخواست‌های ارائه شده قبل از فسخ نخواهد داشت.
- این معاهده در مورد هر درخواست ارائه شده پس از لازم الاجرا شدن آن اعمال می‌گردد، حتی اگر فعل یا ترک فعل مربوط، قبل از زمان لازم الاجرا شدن این معاهده رخ داده باشد.

برای گواهی مراتب بالا، امضاكنندگان زیر که به طور مقتضی از سوی دولتهای متبع خود به‌این منظور مجاز شده‌اند، این معاهده را امضا نمودند.

این معاهده در تهران در تاریخ ۳ بهمن ماه ۱۳۹۴ هجری شمسی مطابق با ۲۳ ژانویه ۲۰۱۶ میلادی در دو نسخه به زبان‌های فارسی، چینی و انگلیسی تنظیم گردید که همه متون از اعتبار یکسان برخوردار هستند. در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر این معاهده متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف	از طرف
جمهوری خلق چین	جمهوری اسلامی ایران
وانگ یی	مصطفی پور محمدی
وزیر امور خارجه	وزیر دادگستری

دفتر هیئت دولت